

PRAKSISOVERSIGT · SKATTERET

Praksisoversigt over kulbrinteskot (beskatning af olie- og gasindvinding i Nordsøen)

Ring fence, territorial afgrænsning og finansielle poster efter kulbrinteskatteloven

Version 2 Opdateret 7. sep. 2026 20 afgørelser · 2010-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Kulbrinteskatteloven etablerer et selvstændigt beskatningsregime for indkomst ved forundersøgelse, efterforskning og indvinding af olie og gas i Danmark, på søterritoriet og på dansk kontinentalsokkel. Systemet er todelt: den særskilt opgjorte kulbrinteindkomst rammes dels af selskabsskat med tillægsselskabsskat (22 pct. + 3 procentpoint), dels af en kulbrinteskot på 52 pct., hvori selskabsskatten kan fradrages. Praksis kredser om tre knudepunkter – hvornår en aktivitet overhovedet er territorialt omfattet af § 1, hvor stramt "ring fence"-hegnet om § 4 er trukket, og hvordan finansielle poster skal behandles inden for hegnet. Højesterets dom i Shell-sagen og Landsskatterettens praksis om finansielle kontrakter er de centrale afgørelser, suppleret af en række bindende svar fra Skatterådet om lovens territoriale rækkevidde.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Kulbrinteskatteloven udvider den subjektive skattepligt territorialt til dansk kontinentalsokkel, men kun for kulbrinterelaterede aktiviteter – anden ressourceudvinding uden for 12-sømilegrænsen falder helt uden for dansk beskatningsret.
- 02** Sandsugning på kontinentalsoklen skaber hverken begrænset skattepligt eller fast driftssted, fordi aktiviteten savner enhver forbindelse til efterforskning eller indvinding af kulbrinter (SKM2026.120.SR og SKM2026.121.SR, der viderefører SKM2015.77.SR).
- 03** Ring fence-konstruktionen i § 4 er asymmetrisk: indtægtssiden er en udtømmende opregning i stk. 1, mens fradragssiden er bredt formuleret som alle udgifter, der "vedrører" de opregnede indtægter.
- 04** Østre Landsret krævede i SKM2013.279.ØLR klare holdepunkter for at læse et almindeligt symmetriprincip ind i den dagældende § 4, stk. 1, og fandt ikke sådanne holdepunkter for renteindtægter og kursgevinster.
- 05** Højesteret ændrede i sag 102/2013 dette resultat for kursgevinsterens vedkommende: henvisningen i § 4, stk. 4, 1. pkt., til skattelovgivningens almindelige regler indebærer, at valg af lagerprincippet medfører symmetrisk medregning af både gevinster og tab i kulbrinteindkomsten.

- 06** Højesteret afviste samtidig en nettoindkomstbetragtning: et selskab har ikke pligt til at bruge driftsindtægter til at nedbringe gæld, og bruttorentudgifterne på et lån, der finansierer indvindingsvirksomheden, kan derfor fradrages fuldt ud uden modregning af renteindtægter fra indlånskonti.
- 07** Finansielle kontrakter, der afdækker prisrisikoen ved førstegangssalg af olie, har den fornødne tilknytning til kulbrinteindkomsten, og separationsprincippet i kursgevinstlovens § 29 udelukker ikke i sig selv fradrag i kulbrinteindkomsten (Landsskatterettens j.nr. 11-0301898).
- 08** Lovgiver kodificerede i 2009 en nettoopgørelse af finansielle poster ved at indsætte "finansielle indtægter med direkte tilknytning til kulbrintevirksomheden" i § 4, stk. 1; afkast af overskud, der tages ud af kulbrintevirksomheden, forbliver almindelig indkomst.
- 09** Fortjeneste ved afståelse af licenser og bevillinger beskattes i kulbrinteindkomsten, men kan ved farm-out udskydes, indtil erhververens efterforskningsomkostninger afholdes, dog senest i tredje indkomstår efter afståelsen – og reglen gælder ikke koncerninterne overdragelser.
- 10** Der indrømmes efter § 4, stk. 4, sidste pkt., ikke fradrag for salgsprovisioner, rabatter eller lignende ved overdragelse af kulbrinter mellem indbyrdes afhængige foretagender, og normprissystemet i §§ 5-6 kan sætte den faktisk opnåede pris helt ud af kraft.
- 11** Kulbrintefradraget udgør 5 pct. af anskaffelsessummen i seks indkomstår, men blev under investeringsvinduet 2017-2025 forhøjet til 6,5 pct. for betalinger, der tilføres den særskilte saldo efter § 20 G.
- 12** Valget af kapitel 3 B er bindende for samtlige omfattede betalinger i det pågældende og efterfølgende indkomstår og udløser en tillægsskat på 5 eller 10 pct. af EBIT i år, hvor den gennemsnitlige oliepris overstiger henholdsvis 75 og 85 USD pr. tønde (2017-niveau).
- 13** Underskud i kulbrinteindkomsten efter kapitel 3 A kan kun fremføres i tilsvarende indkomst, og underskud fra anden indkomst kan aldrig fradrages i kulbrinteindkomsten, jf. § 20 E, stk. 1 og 2.
- 14** Carry back-ordningen i § 20 E, stk. 3, giver ved endeligt ophør ret til udbetaling af skatteværdien af fjernelsesomkostninger efter § 10 A, dog højst svarende til den betalte kulbrinteskat.
- 15** Anlæg, der efter ophør opretholdes til CO₂-lagring, blokerer ikke længere for carry back, men det udbetalingsberettigede beløb reduceres med 5 pct. for hvert forløbet år, jf. § 20 E, stk. 4.
- 16** Kulbrinteskatten opkræves foreløbigt i to rater med forfald 1. oktober i indkomståret og 1. juni året efter, med et tillæg eller en godtgørelse på 2 pct. af forskellen mellem raterne.

Todelt beskatning: selskabsskat med tillæg og en kulbrinteskat på 52 pct.

§ 1

Kulbrinteskatteloven er ikke en afgiftslov, men et selvstændigt indkomstskatteregime lagt oven på og ind i den almindelige selskabsbeskatning. Efter [kulbrinteskattelovens § 2, stk. 1](#) svares der af indkomst efter § 1 "personlig indkomstskat, dødsboskat, selskabsskat, tillægsselskabsskat eller skat efter fondsbeskatningsloven efter skattelovgivningens almindelige regler med de ændringer, der følger af kapitel 2 og 4", og efter [§ 2, stk. 2](#) "endvidere en kulbrinteskatefter bestemmelserne i kapitel 3 A".

De to lag hviler på hver sin opgørelse:

Lag	Hjemmel	Grundlag	Sats
Selskabsskat + tillægsselskabsskat	Selskabsskatteloven § 17, stk. 1	Særsilt indkomst efter kulbrinteskattelovens kapitel 2	22 pct. + 3 procentpoint
Kulbrinteskate	Kulbrinteskatteloven § 20 B, stk. 3	Kulbrinteindkomst efter kapitel 3 A	52 pct.
Tillægsskat (valgfrit vindue)	Kulbrinteskatteloven § 20 J, stk. 3	Kapitel 2-indkomst før finansielle poster (EBIT)	5 eller 10 pct.

Selskabsskatteloven bestemmer udtrykkeligt, at "Indkomst omfattet af kulbrinteskattelovens § 4, stk. 1 og 2, beskattes med selskabsskatteprocenten efter 1. pkt. med tillæg af 3 procentpoint (tillægsselskabsskatten)". Kædningen mellem lagene sker gennem [§ 20 D](#), hvorefter der ved opgørelsen af den skattepligtige kulbrinteindkomst fradrages de skatter, der for det pågældende indkomstår pålignes af den efter kapitel 2 opgjorte indkomst. Fradragsadgangen betyder, at kulbrinteskattens 52 pct. beregnes af et grundlag, der allerede er reduceret med selskabsskatten og tillægsselskabsskatten; med en kapitel 2-belastning på 25 pct. giver 52 pct. af restbeløbet en samlet marginal belastning i størrelsesordenen 64 pct.

Skatterne tilfalder i begge lag staten, jf. [§ 4, stk. 5](#) og [§ 20 B, stk. 3](#), og kommunerne får dermed ingen andel. For personer og udenlandske arbejdstagere gælder de særlige satsregler i [§ 21](#), herunder en endelig bruttoskat på 30 pct. for personer, der arbejder for en arbejdsgiver uden hjemting her i landet. Den administrative ansættelse foretages efter [kulbrinteopkrævningslovens § 2](#) af told- og skatteforvaltningen og omfatter både den særskilte indkomst efter kapitel 2, kulbrinteindkomsten efter kapitel 3 A og anden indkomst, der er skattepligtig her til landet. Skattestyrelsen har i Den juridiske vejledning afsnit C.D.1.2.5 præciseret, at ansættelsen henhører under en dedikeret enhed for kulbrinte- og tonnagebeskatning.

LOV

[Kulbrinteopkrævningsloven § 2](#)[Kulbrinteskatteloven § 2, stk. 1, 2](#)[Kulbrinteskatteloven § 20b, stk. 3](#)[Kulbrinteskatteloven § 20d](#)[Kulbrinteskatteloven § 21, stk. 2](#)[Selskabsskatteloven § 17, stk. 1](#)

§ 2 Den territoriale rækkevidde af § 1 – soklen dækkes kun for kulbrinterelaterede aktiviteter

[Kulbrinteskattelovens § 1, stk. 1](#) omfatter "enhver form for indkomst i forbindelse med forundersøgelse, efterforskning og indvinding af kulbrinter og dertil knyttet virksomhed, herunder anlæg af rørledninger, forsyningstjeneste samt skibstransport og rørledningstransport af indvundne kulbrinter", når indtægterne er erhvervet ved arbejde udført i Danmark, herunder søterritoriet, samt på dansk kontinentalsokkelområde. Bestemmelsen er dermed en territorial udvidelse af skattepligten ud over de 12 sømil, men udvidelsen er tematisk begrænset.

Det er netop denne begrænsning, der bærer den nyeste praksis. I [SKM2026.120.SR](#) og [SKM2026.121.SR](#) tog Skatterådet den 4. marts 2026 stilling til et nederlandsk rederis planlagte opugning af sand 40-65 sømil fra kysten med efterfølgende losning i danske havne. Rådet slog fast, at dansk skatteret som hovedregel kun gælder inden for land- og søterritoriet, at [§ 1](#) udvider skattepligten til soklen, men at udvidelsen "alene finder anvendelse på virksomhed knyttet til olie og gas (kulbrinter)". Da sandet skulle bruges i byggeindustrien, faldt aktiviteten uden for loven, og der var heller ikke hjemmel i [selskabsskattelovens § 2, stk. 2](#), hvis udvidelse til den eksklusive økonomiske zone er begrænset til kunstige øer, installationer og anlæg. Midlertidig sandsugning fra havbunden var ikke omfattet heraf.

Afgørelserne viderefører [SKM2015.77.SR](#), hvor Skatterådet i en næsten identisk sag konkluderede, at sandsugningen 65-67 sømil ude hverken skabte fast driftssted eller begrænset skattepligt, og at skibets kortvarige tilstedeværelse i danske havne (højst 7-8 dage, 1-2 gange årligt) manglede den fornødne faste karakter. Rådet citerede den ældre praksis om, at Danmark alene kan beskatte virksomhed udøvet på land- og søterritoriet, men "ingen del af aktiviteterne uden for disse områder". Den samme grænsedragning genfindes på afgiftssiden i [SKM2021.215.SR](#), hvor indvinding af sand og grus på soklen derimod var afgiftspligtig, fordi råstofafgiftsloven har sin egen geografiske hjemmel.

Afgrænsningen har også en overenskomstretlig side. I [SKM2025.276.SR](#) installerede et udenlandsk selskab fundamenter til et havmølleprojekt i den eksklusive økonomiske zone. Efter intern dansk ret forelå fast driftssted fra første dag, fordi bygge- og anlægsarbejde udløser fast driftssted straks, og fordi aktiviteten vedrørte etablering af installationer i zonen. Efter dobbeltbeskatningsoverenskomsten var der derimod ikke fast driftssted, da 12-månederskravet ikke var opfyldt, og:

Særreglen om offshore-virksomhed i artikel 24, stk. 3, finder kun anvendelse på »virksomhed ud for kysten ... i forbindelse med efterforskning eller udnyttelse af havbunden og dens undergrund og de deri værende naturforekomster« (artikel 24, stk. 2). Spørgers installation af fundamenter er hverken efterforskning eller kulbrinteudvinding, og artikel 24 er derfor ikke relevant.

Offshore-artiklen i overenskomsterne har med andre ord samme funktionelle afgrænsning som kulbrinteskattelovens § 1. Andre bindende svar i randområdet illustrerer, hvor almindelige fast driftsstedskriterier overtager, når kulbrintetilknytningen mangler eller er indirekte: [SKM2017.481.SR](#) om helikopterservice til platforme i Nordsøen med base i en dansk lufthavn, [SKM2025.641.SR](#) om onshore-supportaktiviteter, [SKM2021.24.SR](#) om tonnageskatning af offshore installationsvirksomhed og [SKM2016.342.SR](#) om rejsegodtgørelse ved offshore-arbejde. Om fuld og begrænset skattepligt som selvstændigt emne henvises til [bopael-skattepligt](#).

LOV	Kulbrinteskatteloven § 1, stk. 1	Selskabsskatteloven § 2, stk. 1, 2
PRAKSIS	Skatterådet · Skattepligt ved sandsugning uden for dansk territorialfarvand 04.03.2026 Skatterådet · Skattepligt og fast driftssted ved sandsugning på kontinentalsoklen 04.03.2026 Skatterådet · Offshore selskabs udvidede supportaktiviteter i Danmark skaber ikke fast driftssted 18.11.2025 Skatterådet · Fast driftssted offshore og afvisning af trækfritagelse 16.05.2025 Skatterådet · Råstofafgift for indvinding på kontinentalsoklen uden import 19.04.2021 Skatterådet · Tonnageskat for offshore installationsvirksomhed strategisk drift 15.01.2021 Skatterådet · Fast driftssted for helikopterservice og international trafik 08.08.2017 Skatterådet · Skattefri rejsegodtgørelse ved offshore vindmølleprojekter og 8 km-kravet 11.08.2016 Skatterådet · Fast driftssted ved sandsugning uden for territorialfarvand 29.01.2015	

§ 3 Ring fence-princippet i § 4: udtømmende indtægtsopregning over for et bredt udgiftsbegreb

Kernen i kulbrintebeskatningen er den særskilte ansættelse i § 4, stk. 1, der i dag opregner syv indtægtstyper: førstegangssalg af indvundne kulbrinter (nr. 1), indtægt fastsat som en andel af de indvundne kulbrinter eller værdien heraf (nr. 2), fortjeneste eller tab ved direkte eller indirekte afståelse af bevilling, tilladelse eller rettighed (nr. 3), negativ driftsmiddelsaldo (nr. 4), fortjeneste og tab efter afskrivningslovens § 9 (nr. 5), genvundne afskrivninger på bygninger (nr. 6) og finansielle indtægter med direkte tilknytning til kulbrintevirksomheden (nr. 7). Hertil kommer efter stk. 2 salgsværdien af kulbrinter, der udtages til forarbejdning eller eget brug.

Forarbejderne til den oprindelige lov af 1982 forklarer sondringen: på den ene side står indkomst, der er direkte afhængig af prisudviklingen på olie og gas, på den anden side andre indkomster som efterforskning, forsyningstjeneste og anden servicebetonet virksomhed. Kun den første kategori er omfattet af kapitel 2 og 3. Bemærkningerne til § 4 formulerer den asymmetriske fradragsregel klart:

Som nævnt skal den skattepligtige opgøre indkomst ved kulbrinteindvinding uafhængig af anden indkomst. Som følge heraf kan der kun fratrækkes de udgifter, der knytter sig til erhvervelsen af sådanne indkomster. Dette nødvendiggør en opdeling af udgifter, der ikke umiddelbart kan henføres til enten indvindingsvirksomhed eller anden virksomhed. Renter af lån vil kun kunne fratrækkes i det omfang, lånene er medgået til finansiering af indvindingsvirksomhed.

Denne asymmetri blev afgørende i **SKM2013.279.ØLR** (22. marts 2013, Østre Landsrets 22. afdeling, B-1484-11). Landsretten gennemgik ordlyd og forarbejder og konkluderede, at der ikke var holdepunkter for at anse renteindtægter og kursgevinster for omfattet af den dagældende § 4, stk. 1 og 2:

I kraft af etableringen af denne særlige beskatningsordning for beskatning af indtægter ved kulbrinteindvinding og på baggrund af, at beskatning af renteindtægter og kursgevinster efter §§ 12, stk. 1, og 20 B, stk. 1, jf. § 4, ikke har støtte i lovens ordlyd eller forarbejder, må der kræves klare holdepunkter for at det almindelige skatteretlige grundprincip om symmetri gælder på dette område.

Landsretten lagde vægt på, at en embedsmandsarbejdsgruppe i 1992 og Kulbrintebeskatningsudvalget i **betænkning nr. 1408/2001** begge havde konstateret, at den snævre formulering af § 4 gav fradragsret for alle udgifter vedrørende kulbrinteaktiviteten, mens der ikke var hjemmel til at beskatte eksempelvis renteindtægter og kursgevinster. Arbejdsgruppen anbefalede en udvidelse af § 4 – men lovændringen kom først i 2009.

Lovgiver lukkede hullet ved ændringsloven af december 2009, der indsatte nr. 7 om finansielle indtægter. Bemærkningerne beskriver formålet præcist:

Det præciseres herved, at der er tale om en nettoopgørelse af finansielle indtægter og udgifter. Et selskab, der er skattepligtigt efter kulbrinteskatteloven, kan således ikke ved opgørelsen af kulbrinteindkomsten efter § 4 fradrage bruttorenteudgifter og bruttokurstab, mens renteindtægter og valutakursgevinster »kun« beskattes som anden indkomst.

Afgrænsningen er dog fortsat funktionel og ikke formel: forarbejderne understreger, at afkast af den indtjening, kulbrintevirksomheden giver selskabet, ikke skal medregnes til kulbrinteindkomsten, medmindre afkastet geninvesteres eller forbliver i kulbrintevirksomheden. Tages overskuddet ud og placeres i obligationer, beskattes

renter og kursgevinster som almindelig indkomst – og et kurstab kan kun modregnes dér. Tab på aktier i datterselskaber og CFC-beskattede finansielle indtægter falder ligeledes uden for hegnet.

LOV

Kulbrinteskatteloven § 4, stk. 1, 2, 4

Kulbrinteskatteloven § 20b, stk. 1

PRAKSIS

Højesteret · Beskatning af valutakursgevinster og fradrag for renteudgifter i kulbrinteindkomst

27.03.2015

Landsskatteretten · Fradrag for tab på finansielle kontrakter i kulbrinteindkomsten

01.10.2013

§ 4 Shell-dommen: lagerprincippet trækker valutakursgevinsterne ind i kulbrinteindkomsten

Højesteret behandlede Østre Landsrets dom i [Sag 102/2013](#) (dom af 27. marts 2015, offentliggjort som SKM2015.245.HR). Sagen angik Shell Olie- og Gasudvinding Danmark B.V.'s kulbrinteindkomst for 2002-2006 og rejste to spørgsmål: skulle valutakursgevinster på selskabets gæld og fordringer medregnes i kulbrinteindkomsten, og skulle renteudgifterne på et koncerninternt lån på 625 mio. USD modregnes i renteindtægter fra indlånskonti?

De beløbsmæssige udsving var betydelige og illustrerer, hvorfor spørgsmålet var værd at føre til Højesteret:

Indkomstår	Kursgevinst (+) / kurstab (-) p å 625-lånet	Bruttorenteindtægter	Bruttorenteudgifter
2002	+ ca. 485 mio. kr.	ca. 3,7 mio. kr.	ca. 72,4 mio. kr.
2003	+ ca. 575 mio. kr.	ca. 7,6 mio. kr.	ca. 54,5 mio. kr.
2004	+ ca. 279 mio. kr.	ca. 25,6 mio. kr.	ca. 65,9 mio. kr.
2005	- ca. 508 mio. kr.	ca. 137,5 mio. kr.	ca. 135,8 mio. kr.
2006	+ ca. 393 mio. kr.	ca. 225,2 mio. kr.	ca. 248,8 mio. kr.

Shell gjorde gældende, at § 4, stk. 1 og 2, indeholdt en udtømmende opregning, og at lagerprincippet blot var en opgørelsesmetode, der ikke kunne skabe ny beskatningshjemmel. Højesteret gav ikke Shell medhold på dette punkt. Retten tog udgangspunkt i [§ 4, stk. 4, 1. pkt.](#), hvorefter den særskilte indkomst opgøres efter skattelovgivningens almindelige regler, og fremhævede kursgevinstlovens grundlæggende symmetri:

I betænkning nr. 1050/1985 er det anført s. 48, at det, hvis lagerprincippet anvendes, er påkrævet, at ikke kun tab, men også gevinster medregnes ved indkomstopgørelsen, da der i modsat fald vil kunne forekomme tilfælde, hvor en skattepligtig opnår fradrag for et tab, selv om den skattepligtige i realiteten ikke har lidt et tab.

Og konklusionen:

Højesteret finder, at henvisningen i kulbrinteskattelovens § 4, stk. 4, 1. pkt., herefter indebærer, at Shells valutakursgevinster og -tab med hensyn til gæld og fordringer vedrørende indvindingsvirksomheden skal medregnes i kulbrinteindkomsten på grundlag af en opgørelse i overensstemmelse med kursgevinstlovens regler om lagerprincippet.

Dommen skal læses præcist. Højesteret ophævede ikke ring fence-princippet og fastslog ikke, at § 4, stk. 1, generelt kan udfyldes med et symmetriprincip. Afgørende var det konkrete valg af opgørelsesmetode: når selskabet vælger lagerprincippet for gæld og fordringer, der vedrører indvindingsvirksomheden, kan man ikke isolere tabsbenet inden for hegnet og gevinstbenet uden for. Dispensationspraksis fra lagerprincippet er i

øvrigt restriktiv, jf. Højesterets dom i [Sag 186/2010](#), hvor dispensation efter kursgevinstlovens § 33, stk. 2, blev nægtet, fordi finansiell risikostyring af datterselskabers gæld ikke var led i moderselskabets primære drift. Retsstillingen for valutakursgevinster i almindelighed er behandlet i [BS-175/2019-HJR](#), hvor Højesteret afviste, at beskattningen af en valutakursgevinst ved frigørelse fra et udlandslån strider mod kapitalens frie bevægelighed.

Efter 2009-ændringen har spørgsmålet mistet en del af sin praktiske betydning, fordi finansielle indtægter med direkte tilknytning til kulbrinteaktiviteten nu udtrykkeligt er nævnt i [§ 4, stk. 1, nr. 7](#). Dommen er dog fortsat den autoritative udlægning af, hvor langt henvisningen i § 4, stk. 4, til skattelovgivningens almindelige regler rækker.

LOV	Kulbrinteskatteloven § 4, stk. 4	Kursgevinstloven § 25, stk. 2	Kursgevinstloven § 33
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom i sag om beskattning af valutakursgevinst og kapitalens frie bevægelighed Højesteret · Beskattning af valutakursgevinster og fradrag for renteudgifter i kulbrinteindkomst Højesteret · Nægtelse af dispensation fra lagerprincippet for renteswapaftaler i ejendomskoncern		
			21.06.2021 27.03.2015 07.05.2012

§ 5 Bruttorentefradraget og afvisningen af en nettoindkomstbetragtning

Den anden halvdel af [Sag 102/2013](#) angik en dispositionsbetinget indsigelse fra Skatteministeriet. Frem til udgangen af 2003 havde Shell løbende brugt indtægterne fra olie- og gassalg til at nedbringe gælden på 625-lånet. Efter en tvist med skattemyndighederne, som oprindeligt havde nægtet rentefradrag under henvisning til manglende forretningsmæssig begrundelse, valgte selskabet i stedet at lade lånet stå fuldt trukket og placere overskudslikviditeten på særskilte rentebærende indlånskonti. Ministeriet gjorde gældende, at 625-lånet herefter ikke længere finansierede indvindingsvirksomheden, men opbygningen af likvide midler, og at kun nettorenteudgiften kunne fradrages i kulbrinteindkomsten.

Højesteret afviste synspunktet:

Shell havde ikke pligt til at benytte indtægter fra f.eks. salg af olie og gas til at nedbringe gælden og dermed renteudgiften på 625-lånet, og indsættelsen af indtægterne på indlånskonti i stedet giver ikke tilstrækkeligt grundlag for Skatteministeriets synspunkt om, at 625-lånet og dermed renteudgifterne i indkomstårene 2004-2006 ikke i det hele vedrørte kulbrinteaktiviteten.

Afgørelsen har to lag af betydning. For det første fastslår den, at tilknytningsvurderingen efter [§ 4, stk. 4, 3. pkt.](#) knytter sig til lånets faktiske anvendelse ved stiftelsen og videreførelsen, ikke til en hypotetisk optimeret kapitalstruktur. For det andet indeholder den en implicit påmindelse om, at myndighedernes tidligere krav om en klar adskillelse mellem driftslikviditet og lånefinansiering ikke efterfølgende kan vendes mod skatteyderen som en "vilkårlig indkomstpåvirkning".

Resultatet blev derfor, at Skatteministeriet fik medhold i sin subsidiære påstand 1: valutakursgevinsterne skulle medregnes i kulbrinteindkomsten, mens bruttorenteudgifterne blev fastholdt som fradragsberettigede. Kulbrinteindkomsten blev nedsat med 3.769.950 kr. i 2002 og 7.692.401 kr. i 2003 samt med 27.629.345 kr. i 2004, 143.017.037 kr. i 2005 og 231.294.397 kr. i 2006, med tilsvarende forhøjelse af anden indkomst. Ingen af parterne blev tilkendt sagsomkostninger for landsret eller Højesteret.

Et beslægtet fordelingsproblem kendes fra tonnageskatningen, hvor Landsskatteretten i [08-02373](#) fastslog, at det afgørende kriterium ved fordeling af nettofinansudgifter er, om aktivet klart er "tilknyttet" den særligt beskattede virksomhed – og at undtagelsesbestemmelser i en særlov som udgangspunkt skal fortolkes indskrænkende. Den fortolkningsstil svarer til Østre Landsrets tilgang til kulbrinteskattelovens § 4.

LOV	Kulbrinteskatteloven § 4, stk. 4	Statsskatteloven § 6, stk. 1
PRAKSIS	Højesteret · Beskatning af valutakursgevinster og fradrag for renteudgifter i kulbrinteindkomst	27.03.2015
	Landsskatteretten · Landsskatterettens afgørelse om tonnageskatteordning – fradrag for finansudgifter og afskrivninger	29.07.2010

§ 6 Finansielle kontrakter, separationsprincippet i kursgevinstlovens § 29 og tilknytningskravet

Hvor Shell-sagen drejede sig om gæld og fordringer, angår Landsskatterettens afgørelse i [11-0301898](#) af 1. oktober 2013 (offentliggjort som SKM2013.798.LSR) egentlige finansielle kontrakter. Et selskab med efterforskning og udvinding i Nordsøen havde i indkomståret 2007 fratrasket et betydeligt tab på swaps, put-optioner og spreads i kulbrinteindkomsten. Kontrakterne var indgået som sikringstransaktioner for at fastlåse prisen ved førstegangssalg af olie.

SKAT nægtede fradraget med tre argumenter: [§ 4](#) indeholder en udtømmende liste, finansielle kontrakter omfattet af [kursgevinstlovens § 29](#) beskattes efter et separationsprincip, og kontrakterne var ikke nævnt i den dagældende lovtekst. Landsskatteretten gav selskabet medhold og opstillede tre bærende præmisser:

- **Tilknytningskravet:** kontrakterne havde en så direkte tilknytning til erhvervelsen af kulbrinteindkomsten, at de opfyldte kriteriet i [§ 4, stk. 4, 3. pkt.](#) om at "vedrøre" indtægterne.
- **Separationsprincippet:** kursgevinstlovens § 29 udelukker ikke i sig selv, at gevinst og tab kan behandles som den underliggende aktivitet, når den fornødne erhvervsmæssige sammenhæng foreligger.
- **Symmetri:** med henvisning til [SKM2013.279.ØLR](#) kunne manglende symmetri ikke i sig selv føre til, at fradragsretten blev nægtet, når lovens ordlyd gav mulighed for fradrag.

Afgørelsens konklusion lyder:

Landsskatteretten finder, at de af H1 A/S anvendte kontrakter har en sådan tilknytning til erhvervelsen af kulbrinteindkomsten, at tabet som udgangspunkt tillige kan fradrages i kulbrinteindkomsten i medfør af kulbrinteskattelovens § 4, stk. 4, 3. pkt.

Symmetri-præmissen skal læses med forbehold, fordi den hviler på landsretsdommen, som Højesteret to år senere ændrede for kursgevinsterne vedkommende. Tilknytningspræmissen står derimod uantastet og er i dag understøttet af [§ 4, stk. 1, nr. 7](#).

Selve tilknytningsvurderingen føres i praksis med de kriterier, der er udviklet under [kursgevinstlovens § 32, stk. 1](#) om finansielle kontrakters erhvervsmæssige tilknytning. Landsskatteretten kræver her, at kontrakten afdækker en reel risiko på virksomhedens leverancer, fordringer eller gæld, og bevisbyrden påhviler den skattepligtige:

Afgørelse	Kriterium der afgjorde sagen

12-0191619	Swappen havde ikke risikoafdækning til formål, men udnyttelse af rente- og valutaforskelle
13-0074158	Teknisk hovedstol oversteg vedvarende den underliggende erhvervsgæld i samme valuta
13-6644151	Manglende valutamæssig, beløbsmæssig og tidsmæssig sammenhæng med det underliggende lån
14-0064846	Bevismæssig vægt af swappens ben, hovedstol, retning og betalingsterminer
16-1524567	Lagerprincippet er obligatorisk, og løbende nettoafregninger indgår i årets gevinst/tab

Overført til kulbrinteområdet betyder det, at prissikringskontrakter, der matcher den faktiske produktion i mængde og periode, står stærkt inden for hegnet, mens kontrakter, hvis nominelle omfang eller valuta ikke modsvarer den underliggende kulbrinteeksponering, risikerer at blive henført til den almindelige selskabsindkomst.

LOV

Kulbrinteskatteloven § 4, stk. 4

Kursgevinstloven § 29

Kursgevinstloven § 32, stk. 1

Kursgevinstloven § 33, stk. 1

PRAKSIS	Landsskatteretten · Landsskatteretten: Opgørelse af gevinst og tab på swapaftaler - Anvendelse af lagerprincippet	06.01.2020
	Landsskatteretten · Nægtelse af erhvervmæssig tilknytning for valutaswap og valutaterminsforretninger i landbrugsvirksomhed	30.03.2016
	Landsskatteretten · Landsskatteretten: Kildeartsbegrænsning af tab på finansielle kontrakter (swaps) i landbrugsvirksomhed	03.12.2014
	Landsskatteretten · Landsskatteretten afviser genoptagelse af sag om swapaftales tilknytning til landbrugsvirksomhed	06.03.2014
	Landsskatteretten · Kildeartsbegrænsning af tab på valutaswap og valutaterminsforretninger	17.12.2013
	Landsskatteretten · Fradrag for tab på finansielle kontrakter i kulbrinteindkomsten	01.10.2013

§ 7 Afståelse af licenser, farm-out og genvundne afskrivninger efter § 4, stk. 1, nr. 3-6

Rettighedssiden er selvstændigt reguleret. Efter § 4, stk. 1, nr. 3 medregnes fortjeneste eller tab ved "direkte eller indirekte afståelse af bevilling, tilladelse eller rettighed til forundersøgelse, efterforskning eller indvinding af kulbrinter", og efter § 4, stk. 3 opgøres fortjenesten som forskellen mellem vederlaget og anskaffelsesomkostningerne med fradrag af afskrivninger foretaget efter § 9, der tillader lineær afskrivning over rettighedens restløbetid.

Forarbejderne til 1982-loven forklarer rækkevidden af "indirekte" afståelse. Optagelse af en partner i et joint venture behandles skattemæssigt som en indirekte overdragelse af en del af den rettighed, bevillingen giver, og vederlaget er derfor omfattet. Derimod falder salg af aktieposter, der giver bestemmende indflydelse over et selskab, uden for loven og behandles efter aktieavancebeskatningsloven. Bestemmelsen dækker enhver form for afståelse, herunder ekspropriation.

Den praktisk vigtigste undtagelse er farm-out-reglen, der blev indsat ved ændringsloven af december 2009. Bemærkningerne beskriver problemet og løsningen:

»Farm out« er olieindustriens betegnelse for, at en licenshaver overdrager en del af sin ejerandel til en anden virksomhed, eksempelvis mod at denne virksomhed refunderer en del af de historiske omkostninger samtidig med, at virksomheden betaler en uforholdsmæssig stor andel af et aftalt efterforskningsprogram.

Efter § 4, stk. 3, 2. pkt. beskattes fortjenesten i takt med, at de pågældende efterforskningsomkostninger afholdes, dog senest i det tredje indkomstår efter afståelsen. Reglen er målrettet: den gælder kun betaling i form af efterforskningsomkostninger, som sælgeren efter [undergrundslovens § 13, stk. 1](#) er forpligtet til at afholde, mens refusion af tidligere afholdte omkostninger beskattes fuldt ud i afståelsesåret. Og efter 3. pkt. finder reglen ikke anvendelse ved overdragelse mellem koncernforbundne selskaber, jf. ligningslovens § 2 – forarbejderne begrundet dette med, at målgruppen er de mindre selskaber, der må inddrage nye partnere for at finansiere videre efterforskning. Om armslængdespørgsmål i øvrigt henvises til [transfer-pricing](#).

Afskrivningssiden blev strammet ved lempelsesloven af december 2017, der indsatte det nuværende [§ 4, stk. 1, nr. 4](#) om indtægtsførelse af en negativ driftsmiddelsaldo. Bemærkningerne konstaterer, at der forinden "ikke er hjemmel til at beskatte genvundne afskrivninger på driftsmidler, der afstås under den løbende drift", og at afskrivningslovens § 8, stk. 1, fremover også skal finde anvendelse ved indkomstopgørelsen efter kapitel 2 og dermed ved opgørelsen af kulbrinteindkomsten efter kapitel 3 A. Samtidig blev henvisningen i § 4, stk. 3, 2. pkt., udvidet fra "nr. 3-5" til "nr. 3-6", så farm-out-udskydelsen også omfatter genvundne afskrivninger.

At den skatteretlige kvalifikation af rettigheder til olie- og gasforekomster kan være vanskelig, illustreres af Højesterets dom i [BS-43/2012-HJR](#) om danske investorers erhvervelse af "working interests" i amerikanske olie- og gasprojekter. Skatteyderen frafaldt for Højesteret den materielle påstand om afskrivningsberettigede udbytteretter, og det eneste stridsspørgsmål blev, om Landsskatterettens kendelse udgjorde en praksisskærpelse med tilbagevirkende kraft. Højesteret fandt ikke, at der forelå en bindende administrativ praksis til fordel for skatteyderen.

LOV

[Afskrivningsloven § 8, stk. 1](#)[Kulbrinteskatteloven § 4, stk. 1, 3](#)[Kulbrinteskatteloven § 9](#)[Ligningsloven § 2](#)PRAKSIS **Højesteret** · Sag om skattemæssig behandling af investering i amerikanske olie- og gasprojekter

04.11.2013

Normprissystemet i §§ 5-6 og forbuddet mod koncerninterne salgsprovisioner

§ 8

Kulbrinteskatteloven indeholder to selvstændige værn mod, at beskatningsgrundlaget flyttes ud af hegnet gennem prisfastsættelsen mellem koncernforbundne parter.

Det første er det administrative forbud mod bestemte fradrag. [§ 4, stk. 4, sidste pkt.](#) bestemmer kategorisk, at "Der indrømmes ikke fradrag for salgsprovisioner, rabatter eller lignende ved overdragelse af kulbrinter mellem foretagender, der må anses for indbyrdes afhængige." Bestemmelsen er ikke en armslængdenorm, men et objektivi fradragsforbud, der ifølge 1982-forarbejderne også finder anvendelse ved handler mellem danske selskaber. Spørgsmålet om indbyrdes afhængighed skal afgøres efter de principper, der gælder for koncernforbundne selskaber i selskabsskatteretten.

Det andet er normprissystemet i [§ 5](#). Skatteministeren kan efter forhandling med klima- og energiministeren bestemme, at der til brug ved indkomstopgørelsen fastsættes normpriser for de indvundne kulbrinter, eventuelt

kun for flydende kulbrinter. Normprisen skal svare til markedsprisen ved omsætning mellem uafhængige parter under frie vilkår og fastsættes bagud for tre måneder ad gangen. Systemets skarpeste kant ligger i § 5, stk. 4:

Den i stk. 3 nævnte opgørelsesmåde finder anvendelse, uanset om den skattepligtige godtgør, at den faktisk opnåede indtægt afviger fra den ansatte indtægt.

Normprisen er altså ikke en formodningsregel, der kan afkræftes ved dokumentation for en anden faktisk salgspris. Prisen fastsættes efter § 6 af et nævn på fem medlemmer med formanden udnævnt efter indstilling fra Højesterets præsident, og nævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Baggrunden er beskrevet i 1982-lovens almindelige bemærkninger, der anfører, at de praktiske erfaringer med den dagældende korrektionshjemmel viste "store vanskeligheder forbundet med at tilsidesætte de fakturerede priser", og at det navnlig i oliebranchen med dens "på én gang differentierede og integrerede opbygning" var vanskeligt og tidskrævende for skattemyndighederne at sandsynliggøre både afhængighed og prisafvigelse. Normprissystemet er dermed udtryk for et bevidst valg af en objektiveret værdiansættelse frem for individuelle armlængdekorrektioner.

En beslægtet afgrænsning ses uden for skatteretten i [bekendtgørelse om betaling for transport af råolie og kondensat § 6](#), hvorefter selskabsskat og kulbrinteskate udtrykkeligt ikke kan indgå i de driftsomkostninger, der kan indregnes i rørledningstariiffen.

LOV

Kulbrinteskatteloven § 4, stk. 4

Kulbrinteskatteloven § 5, stk. 1-4

Kulbrinteskatteloven § 6

§ 9 Kulbrintefradraget efter § 20 C og det forhøjede fradrag i investeringsvinduet

Kulbrintefradraget er et rent beregningsteknisk ekstrafradrag, der skal kompensere for den høje marginalbeskatning og de store kapitaludlæg i branchen. Efter § 20 C, stk. 1 kan der ved opgørelsen af kulbrinteindkomsten fradrages 5 pct. af anskaffelsessummen for aktiver omfattet af § 8, stk. 1 – produktionsanlæg, platforme, rørledninger og andet udstyr anvendt ved erhvervelse af indtægt efter § 4, stk. 1, nr. 1 og 2. Fradraget indrømmes i det indkomstår, hvor afskrivningen påbegyndes, og hvert af de følgende fem indkomstår, altså seks år i alt. Efter § 20 C, stk. 2 gives et tilsvarende fradrag på 5 pct. af de forundersøgelser- og efterforskningsudgifter, der efter § 7 fradrages over fem år.

Grundlaget reduceres løbende: afståelsessummen fragår efter stk. 3, dog højst med anskaffelsessummen, og erstatnings- og forsikringssummen sidestilles med afståelsessummen. Overgår et aktiv til anden anvendelse, fragår den nedskrevne værdi efter stk. 4, og ved delvis anvendelse i anden virksomhed reduceres grundlaget forholdsmæssigt efter stk. 5.

Med lempelsesloven af december 2017 blev der indsat et helt nyt kapitel 3 B med et tidsbegrænset investeringsvindue. Adgangen er valgfri, og betingelserne fremgår udtømmende af § 20 F, stk. 1:

1. betalingen skal medregnes i anskaffelsessummen for driftsmidler omfattet af afskrivningslovens § 5 C, stk. 1, nr. 3, anvendt som nævnt i § 8, stk. 1,
2. betalingen skal gennemføres i perioden 1. januar 2017 – 31. december 2025,

3. anskaffelsen skal ske i henhold til en plan, der er godkendt eller skal godkendes efter undergrundsløvens § 10, stk. 2 eller 3, og som er indsendt til godkendelse i samme periode, og
4. planen skal være godkendt senest i indkomståret 2026, og betingelserne for at påbegynde afskrivning skal være opfyldt senest i indkomståret 2026.

Valget træffes ved rettidig afgivelse af oplysninger efter skattekontrolløvens § 2 for det første år, reglerne ønskes anvendt, og er derefter **bindende for samtlige omfattede betalinger** i det pågældende og efterfølgende indkomstår, jf. § 20 F, stk. 2.

De tre lempelser fremgår af forarbejderne til 2017-loven:

- En forhøjelse af kulbrintefradraget fra 5 pct. årligt over 6 år til 6½ pct. årligt over 6 år.
- En forhøjelse af satsen for saldoafskrivninger i kulbrinteskatten fra 15 pct. til 20 pct. vedrørende betalinger for visse aktiver (som f.eks. produktionsplatforme)
- En fremrykning af fradragstidspunktet for de forhøjede fradrag fra ibrugtagningstidspunktet til betalingstidspunktet.

Teknisk udmøntes dette ved, at betalingerne tilføres en særskilt saldo efter § 20 G, stk. 1, hvor årets afskrivning højst kan udgøre 20 pct., og at det forhøjede kulbrintefradrag efter § 20 H udgør 6,5 pct. af det beløb, der i indkomståret er tilført saldoen, i tilførselsåret og hvert af de følgende fem indkomstår. Det forhøjede fradrag træder i stedet for det almindelige fradrag efter § 20 C, stk. 1.

Svifter en af betingelserne, er sanktionen genoptagelse. Efter § 20 I, stk. 1 skal ansættelsen genoptages fra det år, hvor den første betingelsesstridige betaling blev tilført saldoen, og for alle efterfølgende år, med korrektion af både saldoen og tillægsskattekontoen. § 20 I, stk. 2 indeholder dog en force majeure-ventil: kan afskrivning ikke påbegyndes senest i indkomståret 2026 på grund af forsinkelser uden for den skattepligtiges kontrol, som har karakter af force majeure, udskydes fristen til indkomståret 2027, hvis forholdet godtgøres ved rettidig oplysningsafgivelse for 2026.

LOV

Kulbrinteskatteloven § 8, stk. 1

Kulbrinteskatteloven § 20c, stk. 1-5

Kulbrinteskatteloven § 20f, stk. 1, 2

Kulbrinteskatteloven § 20g, stk. 1

Kulbrinteskatteloven § 20h

Kulbrinteskatteloven § 20i, stk. 1, 2

§ 10 Tillægsskatten efter § 20 J og tillægsskattekontoen som tilbagebetalingsmekanisme

Investeringsvinduet lempelser blev ledsaget af en modgående mekanisme, fordi fradragene kunne udnyttes ved betaling, mens indtægterne først ville komme senere. Forarbejderne beskriver logikken:

For at sikre balancen i ordningen foreslås der derfor samtidig en tilbagebetalingsordning, der vil indebære, at den skattelempe, der opnås ved benyttelse af investeringsvinduet, helt eller delvist tilbagebetales, hvis olieprisen efterfølgende stiger væsentligt i forhold til det nuværende niveau.

Efter § 20 J, stk. 1 svares der tillægsskat, hvis olieprisen i gennemsnit i løbet af indkomståret overstiger de niveauer, der er angivet i stk. 3. Tillægsskatten kan tidligst svares for indkomståret 2022 og senest for 2037, og

den kan for ét indkomstår maksimalt udgøre den tillægsskattekonto, der ved indkomstårets udgang er opgjort efter § 20 K. Den pålignede tillægsskat kan fratrækkes ved opgørelsen af kulbrinteindkomsten efter kapitel 3 A.

Grundlaget er efter § 20 J, stk. 2 den skattepligtige indkomst efter kapitel 2 **før** finansielle indtægter og udgifter – altså EBIT – dog med medregning af gevinst og tab på varekreditorer og varedebitorer samt på kontrakter, der tjener til sikring af de driftsindtægter og driftsudgifter, der indgår i kapitel 2-indkomsten. Valget af EBIT er begrundet i forarbejderne med, at "kulbrintevirksomhedernes individuelle finansieringsstruktur ikke skal kunne påvirke tillægsskattens størrelse".

Satserne trappes efter olieprisen, jf. § 20 J, stk. 3:

Gennemsnitlig oliepris i indkomståret (2017-niveau)	Tillægsskat
75 USD pr. tønde eller mere	5 pct. af EBIT
85 USD pr. tønde eller mere	10 pct. af EBIT

Priserne opreguleres fra og med indkomståret 2018 med 2 pct. årligt. Selve prisopgørelsen er lagt uden for skatteforvaltningen: efter § 20 J, stk. 4 opgøres den gennemsnitlige oliepris af Danmarks Statistik på grundlag af den offentliggjorte Brent Dated-referencepris og offentliggøres senest den 15. februar i det følgende indkomstår. Ophører referenceprisen, eller ændres grundlaget væsentligt, skal Danmarks Statistik anvende et tilsvarende offentligt tilgængeligt internationalt prisindeks, der så vidt muligt afspejler karakteristika for olieproduktionen i den danske del af Nordsøen. Virksomhederne har efter stk. 5 pligt til efter anmodning at udlevere de nødvendige oplysninger.

Loftet føres på tillægsskattekontoen efter § 20 K. Kontoen opgøres fra det første år, reglerne anvendes, og tilføres i hvert indkomstår til og med 2025 et beløb svarende til 20,1 pct. af det, der er tilført den særskilte saldo efter § 20 G, stk. 1. Betalt tillægsskat fratrækkes. Bliver den særskilte saldo negativ og medregnet i kulbrinteindkomsten, nedbringes kontoen efter § 20 K, stk. 2 med 25 pct. af den negative saldo, en andel der nedsættes med 2,5 procentpoint årligt fra og med det fjerde år efter det første anvendelsesår. Kontoen forrentes efter stk. 3 med 4,5 pct. årligt med første rentetilskrivning for indkomståret 2023 og bortfalder fra og med indkomståret 2038.

LOV

Kulbrinteskatteloven § 20j, stk. 1-5

Kulbrinteskatteloven § 20k, stk. 1-3

Kulbrinteskatteloven § 20g, stk. 1

Afskrivninger, efterforskningsudgifter og fjernelsesomkostninger inden for hegnet

§ 11

Fradragsiden i kapitel 2 er reguleret af §§ 7-10 A, og reglerne har alle det fælles træk, at de kun virker inden for ring fence.

Forundersøgelse og efterforskning. Efter § 7, stk. 1 kan udgifter til forundersøgelse og efterforskning i tilknytning til den skattepligtiges erhverv ved indvinding fradrages. Er udgifterne afholdt, før indvinding er iværksat, kan den skattepligtige i stedet vælge at fordele fradraget over fem indkomstår med 20 pct. årligt fra det år, hvor indvindingen iværksættes. Afstås eller opgives bevillingen – eller tilbagekaldes den – uden at der drives videre indvindingsvirksomhed, fradrages udgifterne i afståelsesåret, jf. § 7, stk. 2. Driftsmidler, skibe og

bygninger til efterforskning afskrives efter afskrivningslovens regler, og borerigge afskrives udtrykkeligt som driftsmidler, jf. § 7, stk. 3.

Produktionsanlæg. Efter § 8, stk. 1 afskrives produktionsanlæg, platforme, rørledninger og andet udstyr efter driftsmiddelreglerne i afskrivningslovens kapitel 2 og 4. Ved delvis anvendelse i anden virksomhed sker der forholdsmæssig opdeling af saldo-værdien efter § 7, stk. 4 og § 8, stk. 3, og afskrivning foretages særskilt for hvert aktiv. Den del, der anvendes i anden virksomhed, afskrives ved opgørelsen af den indkomst, der ligger uden for § 4.

Igangsætningsudgifter. § 10 fungerer som opsamlingsbestemmelse og tillader fradrag for "samtlige udgifter, der afholdes med henblik på iværksættelsen af kulbrinteindvinding", og som ikke er omfattet af §§ 7-8.

Fjernelsesomkostninger. § 10 A er kort, men økonomisk tung: der kan fradrages beløb, som den skattepligtige afholder til fjernelse af anlæg "også efter, at virksomhed med indvinding af kulbrinter er ophørt". Ministeriet har i forarbejderne til ændringsloven af juni 2023 præciseret afgrænsningen: fjernelsesomkostninger kan kun fradrages efter § 10 A, hvis de vedrører fjernelse af anlæg, der er anvendt til de kulbrinteskattepligtige aktiviteter, men det hindrer ikke fradrag, at anlægget også har været anvendt til aktiviteter uden for loven. Er der derimod opført installationer, der **udelukkende** har været anvendt til ikke-kulbrinteskattepligtige aktiviteter – eksempelvis behandling af tredjearters kulbrinter – er fjernelsesudgifterne ikke fradragsberettigede efter § 10 A.

Carry back. Fordi fjernelsesudgifterne typisk afholdes, når indtjeningen er ophørt, indeholder § 20 E, stk. 3 en carry back-ordning: reterer der et uudnyttet underskud ved endeligt ophør af virksomhed omfattet af kapitel 3 A, kan skatteværdien af den del af underskuddet, der vedrører fradrag efter § 10 A, udbetales. Skatteværdien beregnes med satsen for de senest pålignede kulbrinteskatter, og udbetalingen kan højst udgøre den kulbrinteskate, den skattepligtige har betalt, med tillæg af kulbrinteskate betalt for indkomståret før 2004. Kulbrinteskate hos sambeskattede selskaber medregnes ikke, og udbetalingen medregnes ikke til den skattepligtige indkomst. Formålet er ifølge forarbejderne til L 73 (2022-23) at kompensere selskaberne for det "tab", som skyldes, at der ved denne type virksomhed skal afholdes betydelige udgifter, efter at den indtægtsgivende virksomhed er afsluttet. Ordningen gælder kun kulbrinteskatten – der er ikke adgang til udbetaling af skatteværdien af et underskud i den selskabsskattepligtige kulbrinteindkomst.

LOV

Kulbrinteskatteloven § 7, stk. 1-5

Kulbrinteskatteloven § 8, stk. 1-3

Kulbrinteskatteloven § 10

Kulbrinteskatteloven § 10a

Kulbrinteskatteloven § 20e, stk. 3

CO₂-lagring i udtjente anlæg: § 10 B og den udvidede carry back i § 20 E, stk. 4

Ved ændringsloven af juni 2023 (L 73, folketingsåret 2022-23) blev der indsat en helt ny § 10 B, der regulerer den situation, hvor eksisterende kulbrinteanlæg genanvendes til lagring af CO₂. Baggrunden fremgår af høringsmaterialet til lovforslaget, hvor det konstateres, at de daværende regler skabte en "betydelig skattemæssig tilskyndelse til, at selskaberne afvikler anlæg, selvom de er overskudsgivende, når der bortses fra skatteeffekten, hvilket medfører en betydelig skattemæssig tilskyndelse til, at selskaberne undlader at benytte eksisterende anlæg til CO₂-lagring". Sagen kan følges i sin helhed under L 73 (2022-23).

§ 10 B løser problemet med en saldodeling. Efter [stk. 1](#) kan der fortsat afskrives på et afskrivningsberettiget aktiv i kulbrinteindkomsten, selv om aktivet delvis anvendes til CO₂-lagring – hovedreglen om forholdsmæssig opdeling i § 7, stk. 4, og § 8, stk. 3, fraviges dermed. Til gengæld føres udgifter til forbedring, der afholdes med henblik på anvendelse til CO₂-lagring, på en særskilt saldo, hvorpå der udelukkende kan afskrives uden for hegnet. Bevisbyrden er vendt: forbedringsudgifter på et aktiv, der anvendes til CO₂-lagring, anses for afholdt med henblik på denne anvendelse, medmindre den skattepligtige godtgør, at de også ville være foretaget uden lagringsaktiviteten.

Overgår et driftsmiddel til **udelukkende** at blive anvendt til CO₂-lagring, overføres den nedskrevne værdi efter [stk. 2](#) til den særskilte saldo uden for kulbrinteindkomsten. Efter [stk. 3](#) gælder en tilsvarende omvendt bevisbyrde for løbende udgifter, herunder vedligeholdelse: de kan ikke fradrages i kulbrinteindkomsten, medmindre den skattepligtige godtgør, at de også ville være afholdt uden lagringsaktiviteten. Told- og skatteforvaltningen kan efter [stk. 4](#) fastsætte regler om dokumentationspligt.

Parallelt hermed blev carry back-ordningen udvidet ved [§ 20 E, stk. 4](#). Skatteværdien af fjernelsesfradrag efter § 10 A kan nu udbetales, når den skattepligtige har fjernet alle anlæg, **der ikke opretholdes af hensyn til aktiviteterne med lagring af CO₂**. Skatteværdien af fjernelsesfradrag vedrørende de opretholdte anlæg kan kræves udbetalt, når også disse er fjernet – men beløbet reduceres med 5 pct. for hvert år, der er forløbet mellem de to tidspunkter. Ministeriets overvejelser i lovforslaget forklarer afvejningen: hensigten er, at virksomheder ikke skal afholde sig fra at påbegynde eller videreføre CO₂-lagring alene for at undgå en udskydelse af carry back-ordningen, samtidig med at muligheden helt ophører, når der er forløbet mere end 20 år. Ordningens administration er henlagt til skatteministeren efter [§ 20 E, stk. 5](#), der også kan fastsætte regler om acontoudbetaling efter ophøret.

De undergrunds- og miljøretlige sider af CO₂-lagring falder uden for denne oversigt.

LOV

[Kulbrinteskatteloven § 10b, stk. 1-4](#)[Kulbrinteskatteloven § 10a](#)[Kulbrinteskatteloven § 20e, stk. 4, 5](#)

Underskud, asymmetrien i §§ 11 og 20 E og solidaritetsbidraget i § 27 D

§ 13

Underskudsreglerne findes to steder, fordi de to indkomstlag opgøres hver for sig.

For kapitel 2-indkomsten gælder [§ 11](#). Underskud i den særskilte indkomst efter § 4 fremføres efter [stk. 1](#) til fradrag i tilsvarende indkomst i følgende år og kan kun overføres til et senere år, i det omfang det ikke kan rummes i tidligere års indkomst. Efter [stk. 2](#) har den skattepligtige adgang til helt eller delvis at overføre underskuddet til fradrag i anden indkomst – men den modsatte bevægelse er lukket: efter [stk. 3](#) kan underskud ved anden indkomst ikke overføres til fradrag i § 4-indkomsten. Cirkulæret om personskatteloven bekræfter i afsnittet om [underskud i kulbrinteindkomst](#), at underskud efter § 11, stk. 2, fragår i den skattepligtige indkomst efter samme regler som negativ særlig indkomst.

For kulbrinteindkomsten efter kapitel 3 A gælder [§ 20 E](#), og her er hegnet fuldstændigt. Underskud fremføres efter [stk. 1](#) alene til modregning i tilsvarende indkomst, og [stk. 2](#) fastslår kortfattet, at "Underskud fra anden indkomst kan ikke fradrages i kulbrinteindkomsten." Der er altså ingen adgang til at nedbringe det 52-procents grundlag med tab fra selskabets øvrige aktiviteter – en asymmetri, der spejler den brede fradragsret for

udgifter, der *vedrører* kulbrinteindtægterne. En tilsvarende hegnstankegang kendes fra tonnageskatningen, jf. [08-02373](#), hvor Landsskatteretten fremhævede, at en særlov af denne type og dens undtagelsesbestemmelser som udgangspunkt skal fortolkes indskrænkende.

Sambeskatningens rækkevidde er ligeledes begrænset. [§ 22](#) bestemmer, at der ved beregning af nedsættelse af selskabsskat efter selskabsskattelovens § 17 bortses fra indkomst som nævnt i § 4. Og [bekendtgørelse om selskabsskat § 4](#) undtager indkomst efter kulbrinteskattelovens § 1 fra den almindelige pligt til digital oplysningsafgivelse, medmindre selskabet sambeskatte med et selskab uden for lovens område.

Endelig indeholder [§ 27 D](#) en midlertidig samspilsregel om det midlertidige solidaritetsbidrag. Den del af bidraget, der vedrører det skattepligtige overskud opgjort efter kapitel 2, kan efter [stk. 1](#) fradrages i den kulbrinteskate, der er pålagt for indkomståret 2023, og det fradragne beløb anses ved anvendelsen af § 20 E, stk. 3, for betalt kulbrinteskate. For at gøre fradraget effektivt kan der efter [stk. 2](#) – uanset § 20 E, stk. 1, 2. pkt. – bortses fra fremførte underskud i det omfang, det er nødvendigt, mod at det bortsete beløb overføres til senere indkomstår.

LOV

[Kulbrinteskatteloven § 11, stk. 1-3](#)[Kulbrinteskatteloven § 20e, stk. 1, 2](#)[Kulbrinteskatteloven § 22](#)[Kulbrinteskatteloven § 27d, stk. 1, 2](#)

PRAKSIS **Landsskatteretten** · Landsskatterettens afgørelse om tonnageskatteordning – fradrag for finansudgifter og afskrivninger

29.07.2010

§ 14 Opkrævning i to rater med tillæg eller godtgørelse efter kulbrinteopkrævningsloven

Den processuelle ramme ligger i [kulbrinteopkrævningsloven](#), der efter [§ 1, stk. 1](#) omfatter enhver, der er undergivet beskatning efter kulbrinteskatteloven. Skattelovgivningens almindelige regler om oplysningsafgivelse, skatteansættelse, klageadgang, kontrol og opkrævning finder tilsvarende anvendelse med de ændringer, der følger af loven, og opkrævningslovens kapitel 5 finder anvendelse. Selskaber omfattet af kapitel 2 og 3 A skal afgive oplysninger efter skattekontrollovens § 2 senest den 1. maj i året efter indkomståret.

Den særlige ratebetaling følger af [§ 4](#) i opkrævningsloven, jf. [kulbrinteopkrævningslovens § 4](#):

Kulbrinteskate efter kulbrinteskattelovens kapitel 3 A svares med foreløbige beløb i to rater, som forfalder til betaling den 1. oktober i indkomståret og den 1. juni i året efter indkomståret. Sidste rettidige betalingsdag er den 20. i forfaldsmåned.

Mekanikken er indrettet som en løbende afregning mod endelig ansættelse:

Element	Regel
1. rate	Halvdelen af indkomstårets forventede kulbrinteskate, fastsat på grundlag af forskudsoplysningerne efter § 5, i det omfang told- og skatteforvaltningen finder dem tilstrækkeligt sandsynliggjort
2. rate	Fastsættes på grundlag af oplysningerne efter skattekontrollovens § 2, så summen af 1. og 2. rate udgør kulbrinteskatten af den oplyste kulbrinteindkomst
Tillæg	2 pct. af forskelsbeløbet, hvis 2. rate er større end 1. rate

Godtgørelse	2 pct. af forskelsbeløbet, hvis 2. rate er mindre end 1. rate
Skattemæssig behandling	Tillæg og godtgørelse medregnes ikke ved indkomstopgørelsen

Tillægget virker dermed som en rentelignende sanktion mod at sætte forskudsansættelsen for lavt, og godtgørelsen som et modstykke ved overbetaling. Bliver den beregnede foreløbige skat efter forvaltningens skøn væsentlig større end den endelige skat, skal der efter begæring ske hel eller delvis tilbagebetaling af 1. rate. Ved for sen betaling forrentes beløbet efter opkrævningslovens § 7, og renten tilfalder statskassen.

Forskudsgrundlaget hviler på § 5: den skattepligtige skal oplyse om den forventede kulbrinteindkomst, og selskaber, der har valgt kapitel 3 B, tillige om den forventede gennemsnitlige årlige oliepris, den forventede indkomst, hvoraf der skal svares tillægsskat, og det forventede indestående på tillægsskattekontoen ved indkomstårets udgang. Forskudsskema indgives senest den 1. juli i indkomståret, og foreligger det ikke rettidigt, fastlægges grundlaget skønsmæssigt. For tillægsskatten gælder efter § 4 A samme toratesystem, idet summen af de to rater skal udgøre den tillægsskat, der kan opgøres på grundlag af de afgivne oplysninger.

Endelig indeholder § 11 tre praktisk vigtige regler: kalenderåret skal anvendes som indkomstår, skatteministeren kan fastsætte regler om specifikationer i regnskabsmaterialet, og regnskaber med bilag skal opbevares i 15 år efter udløbet af det pågældende indkomstår – en markant forlængelse i forhold til bogføringslovens almindelige krav. Partshøring og begrundelse ved fravigende ansættelser er reguleret særskilt i § 3.

LOV

Kulbrinteopkrævningsloven § 1, stk. 1

Kulbrinteopkrævningsloven § 4

Kulbrinteopkrævningsloven § 5, stk. 1-3

Kulbrinteopkrævningsloven § 11

Lovens udvikling: 1982-loven, Nordsøaftalen 2003, § 15 harmoniseringen 2013 og investeringsvinduet

Kulbrinteskattelovens nuværende struktur kan kun forstås historisk, og forarbejderne er derfor en central retskilde ved fortolkningen af de enkelte bestemmelser.

1982 – grundloven for regimet. De almindelige bemærkninger til den oprindelige lov formulerer både formålet og ring fence-tankens:

Det foreslås, at der udover den almindelige selskabsskat (eller personlig indkomstskat) skal betales en kulbrinteskate af fortjenester ved indvinding af olie- og naturgas i Danmark. Desuden foreslås det, at indtægter ved kulbrinteindvinding ved beregning af almindelig selskabsskat opgøres uafhængig af indkomst fra anden virksomhed (såkaldt ring-fence).

Begrundelsen var, at indtjeningen ved olie- og gasindvinding kunne forudses at blive væsentlig større end det øvrige erhvervslivs set i forhold til den investerede kapital, og at Norge og Storbritannien allerede havde gennemført skærper. Ved fastlæggelsen af niveauet blev der taget hensyn til de store kapitaludlæg og den økonomiske risiko, og beskatningen blev bevidst lagt "på et lidt lavere niveau end i Norge og Storbritannien, hvor betydelige kulbrinteforekomster allerede er påvist". Overgangsreglerne for aktiver anskaffet før 1982 findes fortsat i § 26 og § 27.

2003 – Nordsøaftalen og kapitel 3 A. Ved lov nr. 1216 af 27. december 2003 blev de skatteregler gennemført, der lå til grund for aftalen af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og bevillingshaverne i henhold til eneretsbevillingen af 8. juli 1962. Forarbejderne opregner hovedelementerne for indkomst i tilknytning til den fortsatte eneretsbevilling og nye koncessioner fra 2004:

*Kulbrintefradraget nedsættes fra 250 pct. til 30 pct. af investeringerne.
Feltbeskatningen ophæves, hvorefter bl.a. underskud i forbindelse med opbygningen af et felt modregnes i overskud fra et felt i produktion. [...]
Rørledningsafgiften modregnes i kulbrinteskatten. [...]
Kulbrinteskattesatsen nedsættes fra 70 til 52 pct.*

Overgangen fra kapitel 3 til kapitel 3 A for de selskaber, der overgik med virkning fra indkomståret 2004, er reguleret i § 27 A, herunder afviklingen af uudnyttede feltunderskud med 2,5 pct. i 2004-2005 og 6 pct. i hvert af årene 2006-2016, hvorefter resten bortfaldt. Statens indtræden den 9. juli 2012 som 20-procents partner i DUC og Nordsøfondens succession i afskrivningsgrundlagene er reguleret i § 27 B, der udtrykkeligt bestemmer, at der ikke beregnes fortjeneste eller tab på de overdragne aktiver, at partnerne beholder 80 pct. af afskrivningsgrundlaget, og at der ikke beregnes kulbrintefradrag på grundlag af de overtagne anlæg.

2009 – finansielle indtægter og farm-out. Ændringsloven af december 2009 indsatte § 4, stk. 1, nr. 7, om finansielle indtægter og farm-out-reglen i § 4, stk. 3, 2. og 3. pkt.

2013 – harmonisering. Ved lov nr. 1636 af 26. december 2013 blev kapitel 3 ophævet, så alle tilladelser til kulbrinteindvinding beskattes efter kapitel 3 A. Samtidig bortfaldt den dagældende § 10 B om rørlednings- og dispensationsafgift og den tilhørende § 20 B, stk. 4.

2017 – lempelsen. Lempelsesloven af december 2017 indførte kapitel 3 B med investeringsvinduet, tillægsskatten og hjemlen til at beskatte genvundne afskrivninger på driftsmidler afstået under den løbende drift. Baggrunden var det bratte fald i olieprisen i 2. halvår 2014 og bevillingshavernes tilkendegivelse i 2016 om, at de ikke uden ændrede skatteregler ville gennemføre en fuld genopbygning af Tyra-feltets anlæg, som står for indvinding og behandling af godt 90 pct. af den danske gasproduktion.

2023 – CO2 og den eksklusive økonomiske zone. Ændringsloven af juni 2023 indsatte den nye § 10 B om CO2-lagring, udvidede carry back-ordningen i § 20 E, stk. 4, og indførte den territoriale udvidelse i selskabsskattelovens § 2, stk. 2, 3. pkt., der er central for grænsedragningen i [SKM2026.120.SR](#) og [SKM2026.121.SR](#).

Den dybere policy-baggrund – progressiv grundrentebeskatning, neutralitetshensyn, statsdeltagelse og sammenligning med Norge og Færøerne – er behandlet i **Kulbrintebeskatningsudvalgets rapport, betænkning nr. 1408/2001**, som Østre Landsret udtrykkeligt lagde vægt på i [SKM2013.279.ØLR](#). Kulbrinteskatteloven er senest bekendtgjort ved lovebkendtgørelse nr. 477 af 7. maj 2025, og der er ikke vedtagne, endnu ikke konsoliderede ændringer hertil.

LOV

[Kulbrinteskatteloven § 26, stk. 1-3](#)
[Kulbrinteskatteloven § 27a, stk. 1-6](#)
[Kulbrinteskatteloven § 27b, stk. 1-4](#)
[Selskabsskatteloven § 2, stk. 2](#)

PRAKSIS

Skatterådet · Skattepligt ved sandsugning uden for dansk territorialfarvand

04.03.2026

Skatterådet · Skattepligt og fast driftssted ved sandsugning på kontinentalsoklen

04.03.2026

§ 16 Sammenfatning af retstilstanden

Kulbrintebeskatningen hviler på et hegn, hvis to sider er trukket efter forskellige principper, og det er netop denne asymmetri, der genererer praksis.

På indtægtssiden er § 4, stk. 1 en udtømmende opregning, som domstolene ikke udfylder analogt.

SKM2013.279.ØLR er den klareste illustration: Østre Landsret afviste at læse et almindeligt symmetriprincip ind i bestemmelsen, blandt andet fordi Skatteministeriets egne arbejdsgrupper i 1992 og 2001 havde konstateret den manglende hjemmel uden at få den rettet før 2009. Legalitetskravet vejer med andre ord tungt inden for et regime med så høj marginalbeskatning.

På udgiftssiden er hegnet derimod funktionelt: alt, der "vedrører" de opregnede indtægter, kan fradrages.

Det er denne formulering, der bar Landsskatterettens resultat i **11-0301898**, hvor prissikringskontrakter blev anset for tilstrækkeligt tilknyttet erhvervsindsigten af kulbrinteindkomsten, og hvor separationsprincippet i **kursgevinstlovens § 29** ikke i sig selv kunne afskære fradraget.

Broen mellem de to sider er § 4, stk. 4, 1. pkt., og det er her Højesteret i **Sag 102/2013** satte grænsen:

henvielsen til skattelovgivningens almindelige regler er ikke tom, men indebærer, at et valg af lagerprincippet trækker både gevinster og tab med ind. Samtidig afviste Højesteret, at myndighederne kan korrigere en lovlig finansieringsdisposition med en nettoindkomstbetragtning – bruttorenteudgifterne på et lån, der finansierer indvindingsvirksomheden, er fradragsberettigede, uanset at selskabet vælger at placere sin driftslikviditet på indlånskonti frem for at nedbringe gælden.

På det territoriale plan er retsstillingen stabil og forudsigelig. § 1 er en tematisk begrænset

udvidelse af skattepligten til soklen, og Skatterådet har i tre bindende svar over elleve

år – **SKM2015.77.SR**, **SKM2026.120.SR** og **SKM2026.121.SR** – fastholdt, at aktiviteter uden kulbrintetilknytning uden for 12-sømilegrænsen ikke rammes. Den samme funktionelle grænse går igen i dobbeltbeskatningsoverenskomsternes offshore-artikel, jf. **SKM2025.276.SR**.

Fremadrettet flytter tyngdepunktet sig. Investeringsvinduet i **kapitel 3 B** lukkede for betalinger efter den 31. december 2025, men tillægsskatten efter § 20 J kan pålignes til og med indkomståret 2037, og tillægsskattekontoen efter § 20 K bortfalder først fra indkomståret 2038. Samtidig vil afviklingsfasen – fjernelsesomkostninger efter § 10 A, carry back efter § 20 E, stk. 3 og 4 og saldodelingen ved CO2-lagring efter § 10 B – være det område, hvor de næste fortolkningstvister med rimelig sandsynlighed opstår. Den omvendte bevisbyrde i § 10 B, stk. 1 og 3, er her særligt bemærkelsesværdig, fordi den pålægger selskabet at godtgøre, at en udgift ville være afholdt også uden lagringsaktiviteten.

LOV	Kulbrinteskatteloven § 1, stk. 1	Kulbrinteskatteloven § 4, stk. 1, 4	
	Kulbrinteskatteloven § 10b, stk. 1, 3	Kulbrinteskatteloven § 20e, stk. 3, 4	Kursgevinstloven § 29
PRAKSIS	Højesteret · Beskatning af valutakursgevinster og fradrag for renteudgifter i kulbrinteindkomst		27.03.2015
	Landsskatteretten · Fradrag for tab på finansielle kontrakter i kulbrinteindkomsten		01.10.2013
	Skatterådet · Skattepligt ved sandsugning uden for dansk territorialfarvand		04.03.2026
	Skatterådet · Skattepligt og fast driftssted ved sandsugning på kontinentalsoklen		04.03.2026
	Skatterådet · Fast driftssted offshore og afvisning af trækfritagelse		16.05.2025
	Skatterådet · Fast driftssted ved sandsugning uden for territorialfarvand		29.01.2015

REFERENCE Lovgrundlag

7 paragraffer

Kulbrinteopkrævningsloven § 4		Kulbrinteskatteloven § 1	stk. 1
Kulbrinteskatteloven § 4	stk. 1, 4	Kulbrinteskatteloven § 20b	stk. 3
Kulbrinteskatteloven § 20c	stk. 1	Kulbrinteskatteloven § 20d	
Kulbrinteskatteloven § 20h			

MATERIALE Citerede afgørelser

20 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

4

21.06.2021	Højesterets dom i sag om beskatning af valutakursgevinst og kapitalens frie bevægelighed	1160-1411
27.03.2015	Beskatning af valutakursgevinster og fradrag for renteudgifter i kulbrinteindkomst	102-2013
04.11.2013	Sag om skattemæssig behandling af investering i amerikanske olie- og gasprojekter	5430-6513
07.05.2012	Nægtelse af dispensation fra lagerprincippet for renteswapaftaler i ejendomskoncern	186-2010

LANDSSKATTERETTEN · ADMINISTRATIV KLAGEINSTANS

7

06.01.2020	Landsskatteretten: Opgørelse af gevinst og tab på swapaftaler - Anvendelse af lagerprincippet	16-1524567
30.03.2016	Nægtelse af erhvervmæssig tilknytning for valutaswap og valutaterminsforretninger i landbrugsvirksomhed	13-0074158
03.12.2014	Landsskatteretten: Kildeartsbegrænsning af tab på finansielle kontrakter (swaps) i landbrugsvirksomhed	13-6644151
06.03.2014	Landsskatteretten afviser genoptagelse af sag om swapaftales tilknytning til landbrugsvirksomhed	14-0064846
17.12.2013	Kildeartsbegrænsning af tab på valutaswap og valutaterminsforretninger	12-0191619
01.10.2013	Fradrag for tab på finansielle kontrakter i kulbrinteindkomsten	11-0301898
29.07.2010	Landsskatterettens afgørelse om tonnageskatteordning – fradrag for finansudgifter og afskrivninger	08-02373

SKATTERÅDET · ADMINISTRATIV MYNDIGHED

9

04.03.2026	Skattepligt ved sandsugning uden for dansk territorialfarvand	25-5110343
04.03.2026	Skattepligt og fast driftssted ved sandsugning på kontinentalsoklen	25-5111674
18.11.2025	Offshore selskabs udvidede supportaktiviteter i Danmark skaber ikke fast driftssted	25-3865216
16.05.2025	Fast driftssted offshore og afvisning af trækfritagelse	24-1892230
19.04.2021	Råstofafgift for indvinding på kontinentalsoklen uden import	20-0701545

15.01.2021	Tonnageskat for offshore installationsvirksomhed strategisk drift	20-0937372
08.08.2017	Fast driftssted for helikopterservice og international trafik	17-0273312
11.08.2016	Skattefri rejsegodtgørelse ved offshore vindmølleprojekter og 8 km-kravet	15-2968551
29.01.2015	Fast driftssted ved sandsugning uden for territorialfarvand	14-4576701